

333 A VII. kerületi Szabó Ervin Könyvtár mozgalmai és nevelő munkája

A könyvtáros legfontosabb feladata a kultúrforradalom megvalósításában a lakosság minél szélesebb rétegét bevonni az olvasók táborába és megtenni mincint, hogy az olvasókat a könyveken keresztül újtípusú szocialista emberekké nevelje.

Ez a cél volt előttünk, a VII. ker. Szabó Ervin Könyvtár dolgozói előtt, amikor bekapcsolódtunk a nyári olvasómozgalmi versenybe és megindítottuk az olvasószerzési mozgalmat. Könyvtárunk a tagtoborzás különböző módszereivel próbálkozott.

Hetenként rendeztünk a Hűvösvölgyben, a VII. kerületi pajtások úttörőtáborában mesedélutánokat és könyvismertetőket. Az eredmény sok kis pajtás beiratkozása volt.

Hetenként kétszer tartottunk úgynevezett *»parkkölcsönzést«*, hogy közelebb hozzuk a környék lakóit a könyvtárhoz és a szocialista irodalomhoz.

Átvettük és alkalmaztuk III. kerületi fiókunk ötletét, a *»szomszédság mozgalmat«*, melynek lényege, hogy minden olvasónk beszervezi a szomszédját a könyvtárba. Ez a módszer is jó néhány olvasóval örvendeztetette meg könyvtárunkat és az ajánló olvasót.

Alkalmaztuk a *»háztól házig«* módszert is. A környékbeli üzletek dolgozóit beszerveztük olvasóink közé és magunk vittünk nekik nagyon gyakran könyveket. Egyesek olyan lelkes olvasóinkká váltak, hogy vevőik köréből maguk küldtek újabb olvasókat a könyvtárnak.

A háztól házig mozgalom terén különösen szép sikereket ért el a Rottenbiller-utcai MNDSZ könyvtárlománk, ahol az egyes házakban megbízott asszonytársak látják el rendszeresen könyvekkel nagyon elfoglalt társnőiket.

Az eredmények láttán könyvtárunk dolgozóit kezdte hatalmába keríteni a versenyláz. Még jobbat, még többet akartunk elérni. Meg akartuk találni azt az új módszert, amelyen keresztül a kerület lakosainak nagy részével tudnánk közvetlenül találkozni és így jutottunk el a *tömbtestületig*.

Könyvtárunk részt vett a tömbmegbízottak értekezletén, ahol ismer tettük a tömbmegbízottak feladatát az olvasómozgalom kiszélesítésében és felkértük az elvtársakat a könyvtárral való együttműködésre. Az eredmény nem maradt el. Egyik tömbmegbízott elvtárs a másik után kereste fel fiókunkat, ez mutatja, hogy a helyes fel-

világosító munka milyen mozgósító hatását. Egyre több olvasó beiratkozását jelentették be, egyben felkérték bennünket könyvismertetések tartására. Voltak olyanok is, akik az olvasószerzésen kívül könyvkiállításokat is rendeztek és olvasóköröket is szerveztek saját tömbjükben.

Látszott, hogy a kerület megmozdult. Ezt bizonyította az is, hogy például a Somogyi Béla-út 25. számú ház kihívta versenyre a Madách-tér 5. számú házat. A versenyhez később még több ház csatlakozott. A verseny megnyerésének feltételéül *valamennyi lakásból egy olvasó* beszerzését tűzték ki. Több olyan ház volt, mely ezt a vállalat túlteljesítette.

Ezt a könyvtár felé fordulást akartuk elmélyíteni, tudatosítani és így született meg az *ünnepélyes könyvátadás gondolata*.

Ennek lényege, hogy a ház megbízottja összehívta estére a beiratkozott lakókat, akiknek első alkalommal a könyvtár ünnepélyes keretek között adta át olvasófüzetét és a könyveket. Az összehívott lakók előtt pár közvetlen szóban rámutattunk az olvasó és a könyvtár közötti megváltozott viszonyra, üdvözlöttük őket olvasóink táborában, elmagyaráztuk

könyvtárunk szabályait és szeretettel hívtuk meg őket könyvtárunkba.

A könyvtáradásokat ünnepélyes ünnepelte a szépen feldíszített asztal, a jól megválasztott felmondattal, ami a ház megbízott elvtársak jó munkáját dicséri.

Az eredmény átlagban heti 100 új olvasó volt több hónapon keresztül.

Ezek az ünnepélyes könyvtáradások valóban összehozták bennünket a kerület lakosságával. A beiratkozók nagy száma világosan bizonyította, hogy ezek a lakók — bár igaz barátai a könyvnek — eddig még nem olvastak rendszeresen. Saját élményeinken keresztül láttuk meg, hogy ezt a lehetőséget megragadni a mi feladatunk.

A könyvtáros munkájának felelősségteljes, de legszebb része az olvasók nevelése a könyvekkel. Mi, a könyvtár dolgozói, arra törekedtünk, hogy lehetőleg minden olvasót megtartsunk és ahánnyal csak lehet, egyénileg foglalkozzunk. Az olvasókkal való helyes foglalkozáshoz mindenekelőtt az szükséges, hogy jól ismerjük meg őket. Vegyük figyelembe az olvasó szociális helyzetét, családi körülményeit, iskolai végzettségét, korát, eddigi olvasottságát, munka- és érdeklődési körét.

Az olvasókkal való helyes foglalkozáshoz tartozik az is, hogy bizalmat nyerjünk, amit részben azzal tudunk elérni, hogy olyan könyvet adjunk kezébe, ami érdeklődési körének legjobban megfelel, másrészt, ha félretesszük számára minden olyan könyvet, amiről tudjuk, hogy ízlésének megfelel.

Egyik olvasónk szeretetét azzal nyertük meg, hogy mindig gondoltunk rá, amikor valamilyen tragikus témájú regényünk volt (elvezette mincén hozzátartozóját és a mások tragédiája kissé enyhítette saját szenvedését). Eleinte csak Dickens, Balzac stb. regényeket olvastott, majd javaslatunkra áttért a Zoja, Ijű gárda stb. szovjet regényekre. Öröm volt megbeszélni vele a különbséget, amelyet ő maga is észrevett a két világtragikus hősei között.

Egyes olvasóinkról, velük való beszélgetéseinkről feljegyzéseket készítettünk és így történt, hogy egy fiatal rendőrhadnagy elvtársnő ránk bízta olvasásának irányítását. Meg akarta ismerni a világ- és magyar irodalom klasszikusain kívül a szocialista irodalom legjobb termékeit és ránk bízta, hogy számára a legjelentősebbeket és legjobbakat válasszuk ki. Megpróbáltunk a szovjet könyvtárosok példája nyomán összeállítani olvasóprogramot számára, melyben igyekeztünk kívánságának lehetőség szerint legjobban eleget tenni.

Vannak olvasók, akik zenetörténetet, mások a csillagászatot vagy a történelmi műveket kedvelik. Ha ilyen tárgyú könyvünk érkezik, félretesszük, esetleg értesítjük is az olvasót. Ez nagyban elősegíti az olvasóban a könyvtár és könyvtáros iránti szeretet kifejlődését.

Vannak hallgatók, zárkózott olvasók, akiket nagyon nehéz szólásra

bírni. Tapasztaltuk, hogy a könyv jelenteivel kapcsolatos élményeik felidézése igen jó hatású. Egy munkas-olvasónk Fjodorov »Partizánok élen« című könyve olvasása után engedett fel csak, amikor sikerült, a könyv egyes jeleneteit felidézve, elbeszélgetnünk vele. Ekkor háborús élményeit is elmesélte nekünk és ettől kezdve szívesen megbeszél velünk minden elolvasott könyvet.

Természetesen vannak már olyan olvasók is és egyre nagyobb számmal, akik szeretik értékelni és megvitatni a könyveket, elsősorban a könyvtárossal. Ezeknek az olvasóknak a jövetelére, a velük való beszélgetésre fel kell készülni. Ezért is fontos, hogy a könyvtáros jól ismerje a könyveket, állanccsán tanuljon és képezze magát. A megbeszélés során gyakran felmerülnek az olvasó részéről helytelen nézetek. Ezeket igyekezzünk minden esetben helyes és komoly érveléssel tisztázni. Ugyanakkor az olvasó helyes véleményét megdicsérezzük, ezzel is bátorítjuk őt és neveljük a kritikára.

Az olvasók véleményének nyilvánossága érdekében, amely az olvasó önbizalmát növeli és eszköz arra, hogy a többi olvasó figyelmét a könyvre irányítsa, — fel szoktuk kérni olvasóinkat, hogy írják meg véleményüket faliújságunknak vagy esetleg magának az írónak.

Az ellenség befolyásával is találkozunk olvasószervezési mozgalmunk közben. Egyik ünnepélyes könyvtáradás alkalmával egy nefelejcscutcai öreg néni — amikor meglátta könyveink között Móríc »Életem regénye« című könyvét, boldogan közölte, hogy ebben a könyvben ő is szerepel, mert Móríc Zsigmond iskolatársa volt és az író őt, mint legjobb számtanistát örököltette meg. De azt is bevallotta, hogy bizony ő nem akart beiratkozni a könyvtárba, mert megfélemlítő, rosszindulatú híreket hallott róla. Azóta egyik legjobb olvasónk lett.

Nekünk, könyvtárosoknak elsődrendű kötelességünk közé tartozik a pártunk és kormányunk által kijelölt feladatok végrehajtására mozgósítani a lakosságot. Arra kell törekednünk, hogy az aktuális politikai, társadalmi és gazdasági események megbeszélése után megfelelő könyvek olvastatásával támasszuk alá beszélgetésünk hatását.

Felemelt ötéves tervünk mielőbbi sikeres megvalósításának érdekében feltétlenül szükséges olvasónk szaktudását, természettudományos és műszaki műveltségét fokozni, megfelelő szakirodalom olvastatásával. Ez nem könnyű feladat. Be kell vallanunk, hogy ezen a téren még nagyon sok tennivalónk van. Ennek oka nemcsak az olvasók ígérenkedése a szakirodalomtól, akik közül sokan nem látják még világosan, hogy munkájuk minősége egyenes arányban áll szaktudásukkal. A hiba bennünk, könyvtárosokban is rejlik.

Eredményeink azért ezen a téren is vannak, főleg az ifjúságnál. Egyik fiatal olvasónk általános természet-tudományos érdeklődését megfelelő könyvek segítségével sikerült oly mértékben a biológia és fejlődéstan felé fordítani, hogy elhatározott szándéka kutató biológussá képezni magát.

Egy inotai munkasolvasónk minden harmadik héten felutazik Inotáról és bőséges szépirodalmi könyveken kívül mindig kiviszi a szakmájába vágó összes könyveket, amely fiókunkban megtalálható.

Mint minden téren, a szakirodalom terjesztése terén is sokat tanulhatunk a szovjet könyvtárosoktól, akik a gépállomásokon és kolhozokban meggyőzik a szakmai irodalmat olvasni nem akaró dolgozókat. Meg tudják mutatni nekik, hogy szakmai tudásukban még mennyi hiányosság mutatkozik, de pontosan meg tudják mondani azokat a műveket is, amelyekkel tudásukat a legmagasabb fokra emelhetik.

Szelesteyné

Járási bemutató Törökbálinton

Nagy megtiszteltetés érte községünket. Törökbálint járási kultúrközpont lett és ezzel a járási bemutatók megrendezésének feladata ránk hárult. Kicsit megijedtünk a feladatoktól, de azért nagy lendülettel láttunk a munkához. És mikor az utolsó széklet is a helyére tettük, megállapítottuk, hogy nem szabad megijedni semmitől sem, még ha az eleinte nehéznek is látszik.

A bemutatón minden egyes csoport, de különösen a színjátszócsoporthoz igen komoly felkészültségről tettek tanúságot. Az érdekes »Aratás« című darabot adta elő, amit saját maguk írtak termelőszövetkezeti problémáikról. Örömmel hallgatható színjátszócsoporthoz a »Pesti út« című színdarabot adta elő, igen kitűnően. A pilisborosjenőiek a Moszkvai jellem-

ből játszottak el egy részletet olyan meggyőző erővel, hogy a közönség még akkor is tapsolt, mikor már a következő számot mondták be. A táncban a telki és a budajenői táncscoporthoz tüntek ki eredeti székely táncokkal, népi játékaikkal. Budajenő és Telki telepesei községek, ezeket a táncokat székely telepesei hozták magukkal Erdélyből. Az énekkarok közül legszebben talán a törökbálinti énekkar szerepelt.

A járási bemutató a késő éjszakai órákban a zsúribizottság értékelésével ért véget. Igen nehéz volt döntést hozni, mert a csoportok nagy része kiváló felkészültséggel, értékes számokkal lépett fel.

Vigh György

törökbálinti kultúrotthon igazgatója